

A G N E L L I

48

miratus est, Liberii III. videlicet tempore, traditum apud Ravennates, Valentianum Majorem Augustum Ravennae obruncatum fuisse, ac ob id seditionem ingentem in Populo exortam; Valentianiani enim Senioris, seu Majoris, ut cum Paulo Diacono, Fornandeque loqui amat Agnellus, mortem atibi, & alias accidisse, communis veterum Scriptorum calculo constat. Rubeus id nominis assertus fuisse Patricio Ravennati, qui Liberii hujus aeo per seditionem occisus fit, cui Felix successerit eodem fato obnoxius, & defunctus anno CCCXXX., licet ibi eundem dicat anno praecedenti a Placidia Patriciatus honore austum. At credere remuo, cum de Felicis successione sibi meti ipsi minime confit, & spatium assertum ab Valentianiani Patricii obitu circa annum CCCLXXVII. consignata ad obitum Felicis anno CCCXXX. narratum annorum LIII, nimis enorme videatur, cum murus hujusmodi Viris probatissimis, & rerum experientia clarissimis demandaretur. Quid si confastaret, Patricium ejus nominis Ravennae extitisse Felicis prædecessorem, aptius ad initia quinti seculi, imperantibus Arcadio, & Honorio, spectari diceretur, quo tempore, ex dictis, & mox dicendis, sedis Liberium III. sentio. Porro anno CCCVIII. ob Stilichonis cädem nonnihil seditionis Ravennae tentatum per ejus servos, familiareisque, auctor est Rubeus ipse, testatus plerosque id tradere. Verum quid hac seditione ad narrata ab Agnello?

V. Ea in re nihil probatissimus occurrit, quam credere, Liberium II., Probum, ac Florentium potuisse brevi paucorum mensum spatio anno CCCXCI. sedis, ita in Liberius III. circa initia anni CCCXCII. Episcopus sit renunciatus, quare dum Valentianus Valentianiani Senioris, & Justine filius ab Arbogaste apud Viennam in Galliis occisus interierit, Ravennae Populi tumultus aliquis factus fit, ex quibus rebus confit potuerit traditio per expopriatorum varia, diversoque tempore, ac loco alta, in unum conflans, & Valentianiano Juniori Majoris nomen affigens, quod etiam Valentianiano III. datum video in privilegio recentiori imposta supposito, Ecclesia Ravennatis, de quo in Dif. de Hierarch. Eccl. Orig. part. 3. Illud suadet Theodosii Senioris tempore Liberium hunc floruisse, quod Christianorum res auctas, & Gentilium numerum immunitum tradit Agnello, id omnis apprime pessimi illius Imperatoris aeo quadrat.

VI. Quod ad Sancti Ursi statem spectat, illud primo loco stabilidae Ravennatum Episcoporum successioni tricas inicit, quod, cum Agnellus differt tradit. Ursum vitam cum morte communizasse Idibus Aprilis ipso sanctæ Resurrectionis die, quo olim Templum a se adificatus dedicaverat, cum nullo ex annis Paschatis componi posset dies tertiadecima Aprilis, qui numerantur ab CCCXCVI usque ad CCCXLIX. Sicut autem Ursi mors diffiri nequit usque ad hunc annum, ita contingere non potuit priori; licet enim brevissime sedis diceremus Liberium III., quem agere etiam electum anno CCCXCII. ex conjecturis supra sustineri posse cognovimus, adhuc breve nimis Ursi tempus fuisse, nec sufficiens insigni Templo construendo, dedicandoque, cuius etiam dedicacioni per annum ad minus supervixisset, ut recurrente sancto Paschatis die vitam cum morte commutaverit. Cum tamen valide me rationes compulerint, prout in superioribus ostensum est ad Sancti Severi Vitam post annum CCCXC. producendum, nulla modo a priori sententia recessendum arbitror, nec assentiri ideo possum Rubeo, Cognante, quorū prior lib. 2. Hist. Ravenn., alter

A Tomo primo de Sanctis Siculis, Ursi mortem anno CCCLXXXV., Cyclo Luna VI., Solis II., litera Dominicali E consignat. Sed nec doctissimi Henschenio, Papebrochique, qui immerito subdulant, an obiisse potuerit anno CCCXCVI., Cyclo Luna XVII., Solis XIII., literis Dominicis debitis F. E ad diem 13. Aprilis, cum meminisse debuissent dictorum ad diem primam Februarii de Sancto Severo agendo, cuius obitum accidisse sentiunt circa annum CCCXC. cum Herero sibi laudato; sex enim annorum spatium sufficere non potest quatuor Episcoporum sedi, quorum postremus ea præstiterunt, quibus hujusmodi spatium vix sufficeret.

VII. Quo igitur omnia sibi ritè consistunt, videntur est, an ullo modo intelligi possint Agnelli verba, quo minimè cogamur Acta S. Severi, Sanctorum Geminiani inverttere, unde omnia in dubium vocentur. Satius enim videri debet aliquo modo à verborum rigore recedere Scriptoris quidem pro fœculi genio barbari, quam à tradita chronotaxi abladre, præcedentium, & subsequentiatione aperte repugnante. Cum itaque videamus anno CCCXII. Paschatis festum incidisse in diem 14. Aprilis Cyclo Solis I., Luna XIV., literis Dominicis debitis G. F., crediderim eo anno decepsisse Ursum Episcopum, die videlicet 13., quo Paschale Festum incipiebat, & sub ejusdem noctis initium, in qua sanctæ Resurrectionis Mysteria celebabantur; consit enim aliud Paschatis nomine minimè intelligi apud Patres, & Concilia, quam Sabati Sancti dies, cum de Baptismis collectio agitur, quod tamen in Paschate faciendum erant. Sic inter ceteros, quos longum est referre, Tertullianus lib. de Baptismo, Siricius epist. cap. 2., Gelasius primus epist. 9. Leo epist. 4. ad Episcopos Sicilie, Gregorius Magnus septuaginta quos etiam Baptisma ipsum, Baptismus Paschalis vocatur. Paschalis itaque dies, sive Resurrectionis incipiebat Ecclesiastico more Sabbati Sancti horum terciæ, qua benedictio Fontis, & initiazio Competentium fiebat, cum ceteris, quæ ita protrahabantur, ut nocte demum subsequente Ceres benedictio, & Missarum solemnia fierent. Ita Ordines Romani antiquissimi, quos publici juris fecerunt Menardus, Thomasius, Mabilionius, aliquę, quæ quidem antiquissimi ritus esse in Ecclesia ostendit Ennodius, cuius extant binae Cerei Paschalis benedictiones, quamvis de eo minimè locutum Prudentium in hymno noviter Eruditus. Sic Sabbathum Sanctum, Sabbathum Pascha dicitur in veteri libro Sacramentorum manuscripto in Emenitissimi Ottoboni Bibliotheca, in quo ante Baptizandorum exorcismum hæc habentur; Oratio in Sabbatho Pascha ad Redentes; dicit Dominus Papa post Pentecostes; Item ad catechizandum infantes; nec te latet Satanæ &c. Quod eò magis astruit Ursus die sanctæ Resurrectionis obiisse, licet ad Vesperam Sabbathi recesserit, cum Vespere demum solemnia ipsa Resurrectionis inciperent, id enim pleraque Missæ ejus, & cæremoniarum clamant, quibus hic juvat addere ex veteri Codice Manuscripto Monasterii Neapolitanæ Olivetanorum, Benedictionem, quæ Pontifex ante Communionem benedicet populo, ex iis, quæ cuilibet anno festo assignatae in eodem Codice descriptæ sunt, de quarum Benedictionum usi Cardinalis Bona lib. 2. rerum Liturgic. c. 16. agit. Benedictio autem illa cum titulo talis est; In Sabbatho Sancto. Deus, qui de Ecclesiæ sua intermerato utero novos Populos producens, eam in virginitate manentem nova semper prole fœcundat, fidei, spei, & charitatis vos munere repleat, & sua vobis benedictionis dona infundat. Amen. Et qui hanc sacratissimam noctem

D

E

Re-